

Tyto hlásky jsou velmi artikulačně náročné a jejich výslovnost bývá často narušena u dětí i dospělých. Ještě než přistoupíme k vyvozování hlásek je potřeba, aby dítě umělo sluchem rozlišit jednotlivé hlásky. Můžeme mu v tom pomoci tak, že nakreslíme zvoneček, hada, mouchu. Dítěti vysvětlíme, že zvoneček cinká a ozývá se u toho hláska C - Cink, had syčí SSS, moucha bzučí ZZZ. Vyslovíme slovo a dítě ukáže, který zvuk slyšelo. Například řekneme slovo cedník, opice, klec – dítě ukáže, že slyšelo zvoneček, nebo vyslovíme pes, stan, sova – dítě ukáže, že slyšelo hada, řekneme zima, zvon, leze – dítě ukáže, že slyšelo mouchu. Je potřeba slova různě střídat, aby dítě neukazovalo automaticky obrázky tak jak je máme nakreslené za sebou, ale abychom si byli jistí, že sykavky opravdu slyší. Pokud dítě správně sluchem rozlišuje jednotlivé sykavky CSZ, můžeme přejít k vyvozování hlásek. Měli bychom začít hláskou C.

sup, sud, sudička, super, sundá, sužuje, sudička, stan, staví, Standa, Stella, stele, sladký, sladká, sladké, sláva, slaví, slupka, slouží, sluha, svůj, svoje, svah, svačí, svačina, spí, spánek, spoří, schody, schová, schopný, skok, skoba, sklo, skoupí, skokan, sklenice, slon, slovo, slovník, sláma, postel, kostel, miska, maska, most, post, vosk, páska, pasta, láska, vlásky, postava, mísa, nese, vlasy, kosa, bosa, basa, husa, dusí, visí, osada, násada, osel, posel

věty:

Soňa spí v posteli. Pes nese kost. Na míse máme maso. Sova houká v lese. Venku padá sníh. Je tam spousta sněhu. Postavíme si stan u lesa. Standa je na vycházce v lese. Simona sedí a poslouchá. Standa posílá balík. Slon má slůňata. Kos sedí vysoko na stromě. Houslista hraje na housle. V listopadu padá listí.

www.logopedonline.cz

d | l | e | c | e | n | n | o | p | e | z | P | o | o

Hlásku Z můžeme také vyvozovat nápodobou a nebo využijeme k vyvození hlásku S. Opět je nutné, aby dítě mělo stisknuté zuby, rty vytvářely široký úsměv a jazyk tlačil na spodní řezáky. Při takovém postavení mluvidel vyslovíme hlásku SSS a přidáváme hlas, zkusíme posadit hlas hluboko. Lépe se daří tuto znělost vytvořit, když si dítě ohmatá vibrace na bradě. U hlásky S není

znělost na bradě cítit, zatímco u hlásky Z ano.

slabiky:

ZA, ZE, ZI, ZO, ZU, áZ, éZ, íZ, óZ, úZ

zip, zima, zívá, zisk, zinek, Zita, Zina, zídka, zeď, zedník, zelí, zebe, zem, zelený, zelenina, zelený, zedník, záda, za- dat, zatím, zase, zalévá, zamyká, zavolá, zátka, zadní, zahradník, závodník, závodí, zajímavý, základ, základna, zá- plava, zápalka, záhyb, záklon, zákop, záminka, zábava, zob, zobe, zobák, zoo, Zoja, zouvá, zoubek, zuby, zoufalý, zuby, zuje, zubní, zůstane, kazí, koza, vozí, vozík, veze, vozí, mizí, leze, kozy, vázy, váza, chůze, meze, na voze, na noze, blůza, lezou, vezou, zbytek, zbude, zbledne, zbaví, zbohatne, zbojník, zabouchá, zde, zdola, zdobí, Zdeněk, Zbyněk, zdaleka, zjev, zjevení, zlý, zlo, zloba, zhoupne, zhubne, zlato, zloděj, zlobí, zmije, zmatek, zmatený,

znak, znakový, známka, známý, zvon, zvonek, zvoní, zvolí, zvykne, zvyklý, zve, kůzle, hnízdo, vzadu, vzal, neznal, poznal, naznak, jizva, pozvání, jazyk, kamzík, muzika, muzikant, v úloze, mezitím

věty:

To je zima. Zuzana veze vozík. Koza má ráda zelí. Moucha dělá bz. Zuzana má zelený kabátek. Zvonek zvoní. Zdeněk veze zelí na vozíku. Zelí je zdravá zelenina. Honzík si hází. Zem je v zimě zmrzlá. V zoo je zebra, bizon, gazela a jiná zvířata. Zouváme si boty. Ve váze je krásná kytice. V peněženke nosíme peníze. Bolí mě zub a záda.

www.logopedonline.cz

diligence@poo

Kumulace sykavek C S Z Někdy se může stát, že se dítěti nedaří správně vyslovit několik sykavek za sebou. Pak je potřeba tato slova izolovaně procvičovat a poté zařazovat do vět, říkanek a běžné řeči. Slova: cosi, cesta, cestuje, silnice, slepice, sklenice, svíce, světnice, sice, stavebnice, slunce, svícen, myslivec, vyslanec, budoucnost, tisíce, měsíc, vesnice, cestopis, poslanec, cizina, cizinec, cizí, zácpa, záclona, zcela, ho- rolezec, zaplacený, vzácný, jezdec, pozlacený, zase, sazenice, sezení, sázení, slezina, svázat, sveze, schůze, slzy, smazal, zasadí, zásoba, zastávka, zastavený, zásuvka, zásilka, zásoba, zástěna, zastávka, zastavit, získal, zasypat, zajistit, zápisník, zástup, zamyslet, z vysoka, zůstat, zápas

věty:

Zuzana koupila nové záclony. Pojedeme do ciziny. Zazvonil zvonec a pohádka je konec. Ve vesnici byli zajíci. Svázal snop slámy. Dívám se fotbalový zápas. Ulici zasypal sníh. Zajíc sedí u cesty. Po ulici chodí cizí lidé. Hluboce jsem se zamyslel. Vlak zastavil ve stanici. Na koncert přišlo tisíc lidí. Musím zasunout zásuvku. Pes má dlouhý ocas. V soudní síni sedí soudce. Musím si něco zapsat do zápisníku.

říkanky:

Pekař nosí housky v městě, Kominík mu stojí v cestě. Jdi mi z cesty kominíku,
Zabílím tě na nosíku.

Jdi mi z cesty pekaři, Začerním tě na tváři.

Jsou tu zase na podlaze, Zase nám tu není blaze. Smetu smetí na podlaze, Zase se
tu sypou saze.

Sázím, sázím zeleninu, Ruce mám už samou hlínu. Sázím mrkev, sázím zelí,
Abychom se dobře měli.

Sova sedí sama v lese, Za celý den nepohne se. V noci houká: „Vstávej sýčku“,
Potom spolu při měsíčku Slídí po lese. Když se měsíc za les schová, Očima si
svítí sova, Jídlo shánět začíná. Pak se sýčkem místo spaní, Zasedají ke
snídani. To je hostina!

